

Justis- og beredskapsdepartementet

Deres referanse

Vår referanse
20/136-2

Vår dato
15.11.2021

Henvendelse om særlov for innreiserestriksjoner – enklere adgang for forskere

Vi viser til vårt svar på Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev 18. mai 2020 om en midlertidig lov (særlov) om innreiserestriksjoner for å begrense smittespredning av covid-19. Det ble foreslått at loven skal gjelde fram til 1. januar 2021. Universitets- og høyskolerådet (UHR) sendte inn et høringssvar i 2020 og ba om unntak.

Universitets- og høyskolerådet understreket betydningen av å gi unntak fra disse restriksjonene for utenlandske forskere utenfor EØS-området. Dette er ofte en kategori forskere som er ansatt i lavere stillingsbrøker («Visiting Professors») og som derfor ofte er i Norge i kortere perioder på inntil 3 måneder. Disse personene har ikke oppholdstillatelse.

Pandemien har nå endret karakter ved at langt flere er vaksinerte og flere land åpner sine grenser. Norge krever et verifiserbart koronasertifikat i form av en QR-kode for å reise inn i landet. Dette er et problem ettersom en rekke delstater i USA, og veldig mange andre land utenfor EU og EØS ikke har et tilsvarende system. Dagens søkbare unntaksordning har begrensninger som etter UHRs vurdering dels rammer for strengt, og dels kan omgås via ikke-intenderte omveier.

Vi ser nå flere eksempler på at forskere fra tredjeland benytter seg av andre europeiske lands ordninger for å skaffe seg en QR-Kode og reise inn i Norge. Her uttaler departementet «At andre europeiske land utsteder verifiserbare testsertifikat til tredjelandsborgere som tester seg i Europa, er en fullt lovlig del av denne ordningen.» UHR stiller spørsmål ved at departementet uten videre vil basere innreise på at forskere tvinges til å ta denne typen omveier. Hvis en ordning med konvertering av vaksinedokumentasjon fra f.eks. USA lar seg gjøre ved ankomst til Frankrike eller Tyskland må jo dette kunne la seg gjøre også ved innreise til Norge.

UHR ber derfor departementet innføre en ordning som gir adgang til vitenskapelig personale fra områder utenfor EU/EØS som skal delta i forskningsarbeid og forskningsprosjekter som er avtalt med norsk vertskap. Disse må kunne reise direkte inn i Norge dersom de kan dokumentere at de er fullvaksinert, og dermed få utlevert en QR-kode.

Universitets- og høyskolerådet mener det nå haster med å gjenoppta det internasjonale samarbeidet ved at flere forskere kan slippe inn i landet for å utføre forskningsarbeid for utvikling og kunnskapsbygging.

Vennlig hilsen

Sunniva Whittaker
styreleder

Nina Sandberg
generalsekretær

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UHR